

можемъ да си составимъ общо понятіе „человѣкъ“ кое-то е подлежаще въ това аналитическо сужденіе. —

2) Синтетическо же сужденіе се називава оно-ва, въ което казуемо-то е извадено не *изъ* понятіе-то, що служи за подлежаще на сужденіе-то, но е зето *подъ* понятіе-то, като едно ограничванье на единъ-тъ отъ неговы-тъ общы бѣляцы. А за да можемъ по лесно да разумѣмъ ако едно сужденіе е синтетическо, или аналитическо; то при едно дадено сужденіе, трѣба тутакси да обърнемъ вниманіе на негово-то казуемо, и когато поискамы да составимъ отъ него едно общо понятіе за подлежаще-то: да разгльдамы ако оно бы влязло въ съдържанье-то му като характеристическій неговъ бѣлягъ; и, ако намѣримъ че оно не бы влязло; то тогава рѣшително и смѣло трѣба да кажемъ че таково едно сужденіе е *синтешическо*. Тѣй напримѣръ въ сужденіе-то „шойзи *человѣкъ е богашъ*“ ако си составимъ едно общо понятіе за подлежаще-то му „человѣкъ“ и ако попытамы: нужно ли е да влѣзе и негово-то казуемо „*богашъ*“ (или богатство) въ съдържанье-то му, като неизбѣженъ и характеристически неговъ бѣлягъ? — очевидно, тукъ не е нужно; защото *человѣкъ* може и безъ да е богатъ пакъ да е „человѣкъ“ и — слѣдователно това сужденіе е *синтешическо*.

Въ туй сужденіе, казуемо-то непременно измѣнява обьемъ-тъ на онова понятіе, що дѣржи мѣсто на подлежаще-то и увеличява суммъ-тъ на наши-тъ познанія за него; защото нашій разумъ за да може да намѣри естественнѣ-тъ истинѣ, мѣчи се чрезъ всяко едно ново ограничванье да постави това понятіе въ разнo отношеніе къмъ други понятія; и — като го опредѣли по точно состава го и по ясно. — Тѣй напримѣръ, *подъ* понятіе-то